

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach

ul. Szkolna 1
43-340 Kozy
tel. 33 817 58 27

GOPS.RN.032.15.2018

Kozy, dnia 27 marca 2018 r.

Pan Krzysztof Fiałkowski
Wójt Gminy Kozy

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach przekazuje sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach za 2017 rok wraz ze sprawozdaniami dotyczącymi realizowanych programów i projektów zawartymi w niżej wymienionych załącznikach.

załącznik nr 1 – sprawozdanie z Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kozy za rok 2017,
załącznik nr 2 – sprawozdanie z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozy za rok 2017,
załącznik nr 3 – sprawozdanie z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za rok 2017,
załącznik nr 4 – raport z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2017,
załącznik nr 5 – sprawozdanie z realizacji Projektu „Powiat bielski – Partnerstwo, Integracja, Aktywizacja” współfinansowanego przez Unie Europejską ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
załącznik nr 6 - sprawozdanie z realizacji Projektu „Kino Marzenie – Twoje marzenie o pracy stanie się realne” współfinansowanego przez Unie Europejską ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
załącznik nr 7 - sprawozdanie z realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

KIEROWNIK
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W KOZACH
mgr Renata Nycz

Otrzymuje:
1. Adresat,
2. a/a.

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach za 2017 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach prowadzi swoją działalność na podstawie niżej wymienionych aktów prawnych:

1. ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.
2. ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r.
3. ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r.
4. ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z dnia 4 kwietnia 2014 r.
5. ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 17 lutego 2016 r.
6. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.
7. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.
8. ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.
9. ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.
10. ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r.
11. ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r.
12. ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem” z dnia 6 listopada 2016 r.
13. ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r.
14. ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 grudnia 1998 r.
15. ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r.
16. ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.
17. ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.
18. uchwała nr 221 Rady ministrów z dnia 10 grudnia 2013r w sprawie ustanowienia wieloletniego wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania „ na lata 2014- 2020 oraz uchwały Rady Gminy Kozy z 2014 r.
19. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z 22 września 2005 r.
20. Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach z dnia 29 grudnia 2016 r.

W Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach, w 2017 r. było zatrudnionych 17 osób (w przeliczeniu na pełne etaty – 16). Wszyscy pracownicy posiadają zgodne z wymogami wykształcenie i kwalifikacje zawodowe. Dodatkowo jednostka na podstawie umowy zlecenie zatrudniała 1 asystenta rodziny, 3 opiekunki środowiskowe.

Zadaniem Ośrodka jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, umożliwienie bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, pomoc w doprowadzeniu do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem, zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych w rodzinach, które nie są w stanie samodzielnie je pokonać wykorzystując własne środki, możliwości, uprawnienia.

Ośrodek wykonuje zadania własne Gminy oraz administracji rządowej zlecone Gminie w zakresie pomocy społecznej oraz innych zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego wskazanych do realizacji przez Ośrodek, bądź powierzonych do realizacji w drodze porozumień, uchwał Rady Gminy oraz zarządzeń lub upoważnień Wójta.

Jednostka jest finansowany z trzech źródeł:

1. **Dotacje celowe** – zasiłki okresowe, zasiłki stałe łącznie z składkami na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki celowe na dożywianie oraz pomoc rzeczowa w formie posiłków w udziale 60 % kosztów programu, dofinansowanie pracy asystenta rodziny.

2. **Dotacje własne** – finanse gminy – zasiłki celowe, zasiłki celowe na dożywianie oraz pomoc rzeczowa w formie posiłków w udziale 40 % kosztów programu, zasiłki celowe zdarzenie losowe, finansowanie usług opiekuńczych, finansowanie kosztów domów pomocy społecznej, finansowanie działań z zakresu profilaktyki – alkohol, narkomania, przemoc, finansowanie pracy asystenta rodziny, częściowe finansowanie pieczy zastępczej (rodziny zastępcze) oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej (dom dziecka), finansowanie kosztów domów dla bezdomnych, utrzymanie ośrodka i inne.
3. **Dotacje zlecone** - zasiłki celowe - klęska żywiołowa, świadczenia rodzinne, rodzicielskie, opiekuńcze, wychowawcze (500+), fundusz alimentacyjny, składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne od świadczeń opiekuńczych, świadczenia – prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na 90 dni, finansowanie Karty Dużej Rodziny.

Ośrodek jest zobligowany do świadczenia pracy socjalnej rozumianej jako działalność mającą na celu udzielanie pomocy we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności osób i rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie oraz w środowisku lokalnym, wskazanie sposobu oraz próba wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Pomocą w formie pracy socjalnej było objętych 189 rodzin, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 48 rodziny.

Na realizację zadań związanych z wypłatą świadczeń finansowych oraz świadczeń rzeczowych w 2018 r. wykorzystano następujące środki:

- **Zasilek stały** (rozdział 85216) – przysługuje z tytułu wieku lub niepełnosprawności (całkowitej niezdolności do pracy) dla osób spełniających kryterium dochodowe w pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystało **29 świadczeniobiorców** (2 osoby w rodzinie, 27 osób samotnie gospodarujących) – świadczenia zostały wypłacone na łączną kwotę **144 940,98 zł**.
Za osoby pobierające zasiłki stałe są opłacane składki na ubezpieczenie zdrowotne (rozdział 85213) – oraz za osoby (8 osób) realizujące indywidualne plany zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Kozach wydatkowano w łącznej kwocie **12 691,64 zł**.
- **Zasilek okresowy** (rozdział 85214) – przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Świadczenie to przyznawane jest osobom lub rodziną, których dochody są niższe niż ustawowe kryterium. W 2017 roku zasiłkiem okresowym zostało objętych łącznie **55 rodziny** (117 osób) na łączną kwotę **49 466,34 zł**.
- **Zasilek celowy, specjalny zasiłek celowy** – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej głównie na częściowe pokrycie kosztów zakup leczenia oraz leków, opału, dofinansowanie do opłat mieszkaniowych. Specjalny zasiłek celowy przyznawany jest dla osób i rodzin nie spełniających kryterium dochodowego w sytuacjach uznanych za szczególnie uzasadnione. Przyznano **117 zasiłków** na różnorodne cele i wydatkowano **67 000 zł**.
- **Zasilek celowy przyznany dla osoby i rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, mającego cechy zdarzenia klęski żywiołowej** (rozdział 85278) – 1 rodzina otrzymała wsparcie na kwotę **20 000 zł**.
- **Zasilek celowy na żywność, posiłek** (rozdział 85230) – realizowany w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Program ten dofinansowany jest 60% z budżetu państwa. Kryterium dochodowe do pomocy z w/w. programu zostało podwyższone do 150% obowiązującego kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystały **82 rodziny** (184 osób) - wydatkowano na zasiłki celowe kwotę **139 121,50 zł**.

- **Dożywianie dzieci w formie obiadów** w szkołach, przedszkolach, żłobkach, ośrodkach szkolnych – w ramach programu Ośrodek opłacił posiłki dla **56 dzieci** na łączną kwotę **20 878,50 zł.**
- **Pomoc w formie posiłku** poza programem Ośrodek opłacał posiłki dla **1 dziecka** na kwotę **1 700,05 zł.** – finansowana w 100% z zadań własnych.
- **Sprawienie pogrzebu** – w 2017 roku Ośrodek nie wydatkował na ten cel środków finansowych.
- **Przyznanie schronienia** – **2 osoby bezdomne**, posiadające ostatnie zameldowanie na pobyt stały w gminie Kozy zostały objęte pomocą w formie schronienia w schroniskach dla bezdomnych umiejscowionych w województwie śląskim. Koszt pobytu w schroniskach za 2017 r. wyniosły **11 576,00 zł.** Dodatkowo Ośrodek obejmuje pomocą finansową 2 następne osoby bezdomne (pobyty w noclegowniach - nieodpłatne).
- **Usługi opiekuńcze** – w 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach do realizacji tej formy pomocy zatrudniał oprócz 2 etatowych opiekunek środowiskowych, 3 opiekunki na podstawie umowy zlecenia. Pomocą w zakresie usług opiekuńczych prowadzenia gospodarstwa domowego oraz zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych było objętych **25 podopiecznych**. Pomoc przyznawana jest, aby umożliwić jak najdłuższe funkcjonowanie długotrwale chorych, niepełnosprawnych, samotnych w środowisku zamieszkania. Usługi opiekuńcze zostały przyznane na kwotę **41 296 zł.** Osoby korzystające z tej formy pomocy z godnie z uchwałą Rady Gminy Kozy są zobowiązane do ponoszenia częściowej odpłatności za usługi. Zauważalny jest wzrost zainteresowania tą formą pomocy wśród mieszkańców naszej Gminy, natomiast coraz trudniej pozyskać osoby zainteresowane wykonywaniem takiej pracy.
- **Domy Pomocy Społecznej (rozdział 85202)** – na łączną kwotę **238 986,68 zł** opłacono pobyt **10 mieszkańców** naszej gminy w DPS.
- **Organizacja Spotkania Wigilijnego** – wydatkowano kwotę **2 362,80 zł.** Corocznie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z członkiniami Koła Gospodyń Wiejskich w dniu 21 grudnia 2017 r. zorganizował w Domu Kultury w Kozach - Spotkanie Wigilijne dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych - mieszkańców naszej gminy.
- **Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych (rozdział 85508, 85510)** - opłacono pobyt dla **6 dzieci** umieszczonych w rodzinie zastępczej na kwotę **16 198,65 zł.** Opłacono pobyt **3 dzieci** z naszej gminy w placówce opiekuńczo-wychowawczej na kwotę **14 488,47 zł.**
- **Pomoc materialna dla uczniów (rozdział 85415)** – od 2017 roku GOPS Kozy realizuje świadczenia pomocy materialnej dla uczniów. Wyplącono stypendia szkolne dla **46 uczniów** na kwotę **33 888 zł** oraz zasilki szkolne dla **4 uczniów** na kwotę **2 480 zł.**
- **Wspieranie rodziny (rozdział 85504)** poprzez prace asystenta rodziny – wydatkowano kwotę **21 540,64 zł.** Dwa powyższe punkty zostały szerzej opisane w sprawozdaniu z Programu wspierania Rodziny dla Gminy Kozy, który stanowi załącznik nr 1.
- **Decyzje przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni** – (rozdział 85195). W 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach wydał **8 decyzji** przyznających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych ubezpieczenia zdrowotnego i dostępu do opieki medycznej. Dla 2 osób decyzje były przyznane w związku z pobytem w szpitalu w stanie nagłym, dla 6 osób w związku z koniecznością leczenia specjalistycznego.
- **Zadania realizowane z zakresu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (rozdział 85205), przeciwdziałania alkoholizmowi (rozdział 85154), przeciwdziałania**

narkomanii (rozdział 85153) – zostały szczegółowo opisane w sprawozdaniach z programów profilaktycznych, stanowiących załącznik nr 2, 3, 4.

Dział Świadczeń Rodzinnych zajmuje się realizacją świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, pielęgnacyjnych, rodzicielskich, wychowawczych, wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zajmuje się postępowaniami wobec dłużników przypisami odsetek, przypisami należności głównych oraz wpłatami dłużników.

- **Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozdział 85502) -**

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2017 roku zostały wypłacone dla 43 rodzin (62 osoby) na łączną kwotę **248 508,33 zł**. Są to świadczenia wypłacane dla osób, które mają zasądzone alimenty, ale ich nie otrzymują. Do uzyskania świadczeń z funduszu alimentacyjnego niezbędne jest spełnienie kryterium dochodowe tj. dochód nie może przekraczać kwoty 725,00 zł netto i jest to dochód nie podwyższany od 2008 roku. Wymagana jest również zaświadczenie komornika sądowego o 2 miesięcznej bezskuteczności postępowania egzekucyjnego. Świadczenia przysługują w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów jednak nie więcej, niż 500,00 zł na osobę.

Postępowanie wobec dłużników: w 2017 roku zostały dokonane wpłaty dłużników na kwotę **75 290,70 zł**. (z tego: na należność główną 40 562,77 zł, na odsetki 34 727,93 zł) . Do budżetu Gminy z tytułu tych wpłat zostało przekazanych **16 225,10 zł**.

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego od X 2008 r. do XII 2017 r. to kwota **1 559 080 zł** (bez odsetek).

- **Zasilki rodzinne z dodatkami** (z tytułu. urlop wychowawczy, rozpoczęcie roku szkolnego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dojazd do szkoły) przyznane dla **382 rodzin** wypłacone na łączną kwotę **1 260 418,23 zł**, w tym kwota **84 205,23 zł** to świadczenia rodzinne wypłacane dzięki zastosowaniu przepisów „Złotówka za złotówkę”.
- **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka** (becikowe) przyznana dla **134 rodzin** wypłacona na kwotę **137 000 zł**.
- **Świadczenie rodzicielskie** – od I 2016 roku nowe świadczenie wypłacane przez GOPS. Przysługuje osobie, która nie posiada uprawnień do zasiłku macierzyńskiego wypłacanego z innych źródeł. Jest niezależne od dochodu. Wynosi 1000,00 zł miesięcznie i jest wypłacany przez okres 52 tygodni. W 2017 roku przyznano świadczenie dla **36 rodzin** na łączną kwotę **200 699,70 zł**.

Świadczenia opiekuńcze:

- **Zasilek pielęgnacyjny** – (153 zł miesięcznie) wypłacany z tytułu niepełnosprawności oraz wieku w przypadku braku uprawnień do pobierania tego świadczenia z innych instytucji zabezpieczenia społecznego. Wypłacany dla **246 rodzin** na kwotę **427 635 zł**.
- **Świadczenie pielęgnacyjne** – (1406 zł miesięcznie) z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną, gdzie niepełnosprawność powstała przed 18 r. ż. Świadczenie przyznawane jest niezależnie od dochodu rodziny. Wypłaconych jest **41 świadczeń**, w 2017 na kwotę **655 593 zł**.
- **Specjalny zasiłek opiekuńczy** – (520 zł miesięcznie) wypłacany po spełnieniu kryterium dochodowego 764,00 zł. netto na osobę w rodzinie. Przysługuje za sprawowanie stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny w związku z niepodejmowaniem zatrudnienia przez osobę sprawującą opiekę. W 2017 roku **12 rodzin** korzystało z ww. świadczenia i było ono wypłacone na kwotę **59 299 zł**.

- **Zasilek dla opiekuna** – przysługuje dla osób, które w latach poprzednich miały uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dorosłym członkiem rodziny. W 2017 **5 rodzin** było objętych ZDO - wypłata świadczeń na kwotę **30 160 zł**.
- **Składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne** (rozdział 85213, 85502) – opłacane dla świadczeniobiorców pobierających zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne. Na składki na ubezpieczenie zdrowotne wydatkowano kwotę **11 441 zł**, na składki społeczne kwotę **156 959 zł**.

Świadczenia wychowawcze Program 500+ (rozdział 85501) – Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Złożono **1443 wniosków** o to świadczenie. W Gminie Kozy 2017 roku w **formie papierowej** zostało złożonych **1140 wniosków**, **drogą elektroniczną** – **303**. W naszej Gminie nie ma świadczeń wychowawczych wypłacanych w formie rzeczowej.

W 2017 r. dla mieszkańców gminy Kozy wypłacono świadczenia wychowawcze na łączną kwotę **8 004 579,90 zł** dla **974 rodzin** w tym: **364** rodziny przy spełnionym kryterium dochodowym 800,00 zł, **40 rodzin**, w których świadczenie przysługuje przy spełnionym podwyższonym kryterium dochodowym z uwagi na niepełnosprawność dziecka (kryterium dochodowe 1200 zł). Na kwotę 5 000 zł dokonano zwrotów nienależnie pobranych świadczeń 500+ za bieżący rok.

23 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego przekazanych zostało do rozpatrzenia Marszałkowi Województwa (w związku z faktem przebywania poza granicami RP członka rodziny). Na dzień składania sprawozdania **9 wniosków** jest rozpatrzonych.

W 2017 roku wypłacono **1** jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 4 000 zł z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych, prowadząc postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, wychowawczych ustawowo zobligowani są do samodzielnego uzyskiwania lub weryfikacji od organów podatkowych, emerytalno-rentowych, rejestrów publicznych drogą elektroniczną lub pisemną, wszelkich informacji niezbędnych do rozpatrzenia wniosków. W 2017 roku wzrosła ilość złożonych wniosków o świadczenia rodzinne oraz wypłacanych świadczeń finansowych.

Pozostałe działania, zadania podejmowane przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach zostały opisane w 7 załącznikach do niniejszego sprawozdania.

Sprawozdanie przygotowała:
Kierownik GOPS Kozy
Renata Nycz

Sprawozdanie z Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kozy za rok 2017

Podstawę prawną stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej art. 179 (Dz. U. z 2016 r., poz. 575). Program Wspierania Rodziny w Gminie Kozy na lata 2016-2018, który został przyjęty Uchwałą Nr XII/93/15 Rady Gminy Kozy z dnia 17 grudnia 2015 roku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2017 roku realizował zadania własne Gminy zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w myśl art. 176 oraz podejmował działania określone w w/w. Programie.

Celem Programu jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

1. **budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodziny** – pracownicy socjalni systematycznie monitorowali warunki życia rodzin, świadczyli pracę socjalną, współpracowali z instytucjami powołanymi do pracy z dzieckiem, rodziną. Planowali pomoc materialną oraz rzeczową w formie dożywiania dzieci, produktów żywnościowych z Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowa 2016 – 2020. Rodziny korzystały ze świadczeń rodzinnych, opiekuńczych i wychowawczych. Dane statystyczne zostały zamieszczone w sprawozdaniu z działalności GOPS w Kozach;
2. **wspomaganie potencjału rozwojowego rodzin** – pracownicy socjalni, asystenci rodziny podejmowali działania na rzecz powrotu do rodziny biologicznej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (6 rodzin). W ramach gminnych, programów profilaktycznych były realizowane zarówno przez Ośrodek jak i placówki oświatowe działania promujące wartości rodzinne, działania informacyjno-edukacyjne, wspomagające umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców. Przez wszystkie placówki były prowadzone kampanie i podejmowane działania na rzecz wzmacniania rodziny i przeciwdziałania powstawania dysfunkcji;
3. **wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym** – działania prowadzone przez placówki oświatowe oraz Placówkę Wsparcia Dziennego w Kozach zwłaszcza przez realizowanie programów profilaktycznych, edukacyjno-wychowawczych, prozdrowotnych, organizowanie dodatkowych zajęć oraz całorocznej pomocy dydaktyczno-wychowawczej. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez pomoc materialną – system stypendiów, zasiłków szkolnych, bezpłatnych podręczników;
4. **opiekę nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo** – pracownicy socjalni prowadzili wzmoczoną pracę socjalną z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2017 zawarł umowę zlecenie 1 asystentem rodziny (w przeliczeniu na etat – 0,30). Świadczył oni pracę dla 8 rodzin w tym: 2 rodziny z postanowienia sądowego oraz 6 rodzin z wniosku pracownika socjalnego. Gmina Kozy otrzymała dotację z budżetu państwa z Programu „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2017” w kwocie 5 400,00 zł. (w tym środki z budżetu państwa 1 783,47 zł oraz środki z Funduszu Pracy 3 616,53 zł) Kwota 16 140,64 zł. pochodziła z wkładu własnego. Na realizację tego zadania została przeznaczona łącznie kwota 21 540,64 zł. Rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze miały możliwość skorzystania z profesjonalnej pomocy w ramach „Szkoły dla rodziców” realizowanej w dwóch szkołach naszej gminy finansowanej z programów profilaktycznych;
5. **poprawę stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy** – do osiągnięcia powyższego celu szczegółowego niezbędna jest realizacja przez wszystkie jednostki, działań i zadań określonych

w gminnych programach profilaktycznych oraz zadań statutowych każdej z jednostek. Zrealizowane działania zostały opisane szczegółowo w przedłożonych sprawozdaniach z programów profilaktycznych.

Do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W myśl zapisów ustawowych w pierwszym roku pobytu dziecka, Gmina ponosi 10%, w drugim roku 30%, a w trzecim roku i latach następnych 50% kosztu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W 2017 roku kwota 14 488,47 zł została wydatkowana na pokrycie kosztów pobytu 3 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast kwota 16 198,65 zł na pokrycie pobytu 6 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach realizuje rządowy program dla rodzin wielodzietnych w ramach którego została wprowadzona, mająca zasięg ogólnopolski **Karta Dużej Rodziny**. Karta umożliwia członkom rodzin wielodzietnych korzystanie ze zniżek i ulg oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne.

W 2017 roku GOPS przyjął 25 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny, na ich podstawie przyznano 97 Kart. W Gminie Kozy 780 osób w tym 293 rodziców oraz 487 dzieci (150 rodziny) posiada Kartę Dużej Rodziny.

W 2017 roku Program Wspierania Rodziny był realizowany w celu optymalizowania warunków prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Kozy. Programy dotyczące profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie ich cele, zadania pozostają w spójności z powyższym Programem.

Sprawozdanie przygotowała:
Kierownik GOPS Kozy
Renata Nycz

Sprawozdanie z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozy za 2017 rok.

I. Podstawę prawną stanowi Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie art. 6 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016-2020, który został przyjęty Uchwałą Nr XII/92/15 Rady Gminy Kozy z dnia 17 grudnia 2015 roku, Uchwałą Nr IX/57/2015 Rady Gminy Kozy z dnia 24 września 2015 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powołania i odwołania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

II. Celem głównym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez skuteczne, interdyscyplinarne, profesjonalne podejmowanie działań edukacyjnych, psychologicznych, medycznych, prawnych, socjalnych.

Program skierowany jest do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w szczególności do osób zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 2) osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) świadków przemocy w rodzinie;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Realizatorami Programu byli specjaliści z różnych dziedzin oraz instytucje, zajmujące się problemem przemocy w rodzinie m. in.: Policja, Prokuratura, sąd - kuratorzy, ośrodek pomocy społecznej, zespół interdyscyplinarny, instytucje oświatowe, służba zdrowia.

W 2017 roku Program był realizowany w czterech obszarach:

I obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach prowadzona jest całoroczna akcja informacyjna w postaci zamieszczania na tablicach ogłoszeń aktualnych informacji związanych z problemami przemocy w rodzinie. Na bieżąco dostępne są ulotki informujące o zagadnieniach związanych z przemocą oraz ofertą placówek i instytucji wspomagających w sytuacjach problemowych i kryzysowych.

Prowadzona jest strona internetowa gops.kozy.pl, na której umieszczone są informacje związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Pracownicy socjalni współpracowali i współdziałali z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania problemom przemocy w rodzinie – głównie z dzielnicowymi Policji, kuratorami zawodowymi i społecznymi z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich oraz do wykonywania orzeczeń w sprawach karnych Sądu Rejonowego w Bielsku - Białej, prokuraturą rejonową, pedagogami szkolnymi, wychowawcami przedszkolnymi, asystentem rodziny oraz z GKRPA w Kozach i GZI w Kozach kierując osoby nadmiernie pijące alkohol lub podejrzane, że stosują przemoc w rodzinie do Komisji czy też Zespołu. Pracownicy socjalni uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych oraz monitorowali sytuację rodzin. Współpracowali z Placówką Wsparcia Dziennego w Kozach informując o prowadzonych zajęciach rodziców, w szczególności te rodziny, które objęte są procedurą Niebieskiej Karty.

W Szkole Podstawowej nr 2 i w Gimnazjum w Kozach wymiarze 30-godzinny dla każdej ze szkół, została zrealizowana „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, której celem było wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach

z dziećmi i młodzieżą, nauka lepszego porozumiewania się z dziećmi, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń.

Placówki oświatowe, służby zdrowia i Placówka Wsparcia Dziennego otrzymywały prenumeratę czasopisma „*Niebieska Linia*”, poświęconego problematyce przemocy.

Wszystkie placówki oświatowe, Placówka Wsparcia Dziennego, placówki służby zdrowia z terenu gminy Kozy dysponowały ulotkami informacyjnymi, profilaktycznymi, plakatami oraz informatorami.

Członkowie Zespołu zostali poinformowani o pracy Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i otrzymali wykaz aktualnych infolinii i danych teleadresowych.

II obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Przedstawiciele poszczególnych instytucji wchodzących w skład GZI na każdym posiedzeniu wnikliwie analizowali sytuację osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz działania podejmowane wobec ofiar przemocy domowej i dzieci, które są jej świadkami. Znaczącą rolę odgrywają grupy robocze czy osoby mające bezpośredni kontakt z osobami doświadczającymi przemocy np.: pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, dzielnicowi czy kuratorzy. Nadal obszarem, który wymaga jeszcze pracy pozostaje skuteczna pomoc polegająca m.in. na motywowaniu do podjęcia profesjonalnej terapii, korzystaniu z pomocy psychologa, prawnika, poszukiwaniu nowych rozwiązań, które ochronią przed przemocą domową.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2017 roku swoimi działaniami z powodu podejrzenia wystąpienia przemocy w rodzinie objął intensywną pracą socjalną, poradnictwem i konsultacjami 15 rodzin. Wraz z dzielnicowymi Komisariatami Policji w Kobiernicach, kuratorami zawodowymi był prowadzony systematyczny monitoring sytuacji w rodzinach, objętych procedurą Niebieskiej Karty.

Psycholog i radca prawny zatrudnieni w wymiarze 1 godziny tygodniowo w ramach Programu w 2017 roku udzielili wsparcia i poradnictwa psychologicznego 3 osobom (kilkakrotne wizyty) i 1 osobie podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie (kilkakrotne wizyty). W roku 2017 radca prawny udzielił 69 porad prawnych, dla osób zgłaszających problem przemocy w rodzinie.

Dodatkowo osoby doznające przemocy miały możliwość uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej w instytucjach i organizacjach w Bielsku-Białej.

III obszar: Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Osoby te, bardzo niechętnie podejmują jakąkolwiek współpracę, a skorzystanie z profesjonalnej terapii należy do rzadkości. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej jest możliwość skorzystania z programu korekcyjno-edukacyjnego prowadzonego dla sprawców przemocy w rodzinie. Osobami, które najczęściej miały kontakt ze sprawcami przemocy i prowadziły pracę edukacyjno-informacyjną byli dzielnicowi i kuratorzy sądowi.

IV obszar: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Członkowie Zespołu i grup roboczych wezmą udział w szkoleniu, na temat, „*Strategie pomocy dziecku doświadczającemu przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym. Praktyczne umiejętności dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych i grup roboczych*”, które to, ze względu na brak dostępności terminów w 2017 roku odbędzie się 20 lutego 2018r. Na potrzeby Zespołu kontynuowana była prenumerata czasopisma „*Niebieska Linia*”, na bieżąco przekazywane są materiały profilaktyczne otrzymywane w ramach bezpłatnych kampanii prowadzonych przez PARPA, Instytut Psychologii Zdrowia.

Dwóch członków grup roboczych uczestniczyło w cyklu zajęć Interdyscyplinarnego Studium w zakresie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Podsumowanie, wnioski.

W roku 2017 na realizację zadań zawartych w Programie wydatkowano 13 300,12 zł, które przeznaczono na zakup usług prawnych, psychologicznych, obsługę GZI, zajęcia edukacyjne „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” prowadzona w szkole Podstawowej nr 2 w Kozach i Gimnazjum w Kozach, prenumeratę czasopisma „Niebieska Linia”, pokrycie kosztów uczestnictwa członków grup roboczych w szkoleniu.

W 2017 roku podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie podjęły działania mające na celu realizację postanowień ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Realizowały cele i zadania zapisane w „Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016-2020”.

W celu stałej poprawy standardów udzielanej pomocy należałoby:

1. Nadal edukować przedstawicieli instytucji wyznaczonych prawem do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zobowiązanych do pomocy osobom doznającym przemocy poprzez wdrażanie procedury Niebieska Karta.
2. Nadal prowadzić edukację zarówno wśród osób dorosłych, jak i młodzieży oraz dzieci poszerzając świadomość – czym jest przemoc, w jaki sposób można się przed nią bronić, gdzie szukać pomocy.
3. Podejmować działania wspierające i edukacyjne w zakresie wzmacniania kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców.
4. Wypracowywać skuteczne metody pracy zarówno z osobami doznającymi przemocy jak i stosującymi przemoc.
5. Prowadzić systematyczną współpracę pomiędzy służbami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Podejmować skuteczne działania rozwiązujące lub minimalizujące skutki przemocy domowej.
6. Systematycznie rozpowszechniać informację o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

Sprawozdanie przygotowała:
Podinspektor GOPS Kozy
Małgorzata Leżańska

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za rok 2017

Podstawa prawna: ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. rok 2016 poz. 487 ze zm.).

W Gminnym Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 zostały uwzględnione i realizowane cele strategiczne Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. Działania profilaktyczne swoim zasięgiem objęły całą populację – profilaktyka uniwersalna (np. klasy uczniów, rodziców, społeczeństwo miejscowości Kozy), jednostki i grupy zwiększonego ryzyka – profilaktyka selektywna (np. działania wobec osób z rodzin zwiększonego ryzyka), grupy wysokiego ryzyka - profilaktyka wskazująca (np. osoby, wobec których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, osoby leczące się w poradni leczenia uzależnień, osoby zabierane do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym itp.).

Podstawowym źródłem finansowania w/w programu były środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zrealizowano następujące zadania:

Działalność Gminnego Punktu Konsultacyjnego:

W Punkcie Konsultacyjnym - profesjonalnej pomocy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ochrony przed przemocą w rodzinie udzielali:

1. Psycholog kliniczny: ogółem w 2017 roku udzielił 307 porad (w tym 7 telefonicznych). Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 29 osób. Usługi psychologiczne świadczone były w czasie 51 dyżurów, w wymiarze 3 godziny tygodniowo. Poradnictwo psychologiczne skierowane było w 36% dla osób współuzależnionych, około 32% dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i innych środków psychoaktywnych. Pozostałe usługi świadczone było dla osób z trudnościami wychowawczymi, trudnościami emocjonalnymi, będących w konflikcie rodzinnym czy kryzysie egzystencjalnym. W uzasadnionych przypadkach kierowano w/w osoby do placówek zajmujących się profesjonalną pomocą.
2. Radca prawny: świadczył usługi podczas 51 dyżurów, w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. W tym czasie z bezpłatnej pomocy prawnej z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie skorzystało 150 mieszkańców. Tematami poruszonymi i podlegającymi konkretnej pomocy prawnej były problemy związane z przemocą w rodzinie wywołane głównie pod wpływem alkoholu, w zakresie prawnej art. 207 k.k.
3. Terapeuta uzależnienia: pełnił dyżur w punkcie konsultacyjnym 1 raz w tygodniu w wymiarze 3 godzin. W czasie dyżurów ogółem przeprowadzono 192 rozmowy indywidualne, w których uczestniczyło 15 osób oraz 50 zajęć grupowych po 2 godziny, w których średnio uczestniczyło 4 osoby.
4. Działalność grup AA – grupy AA korzystają z pomieszczeń punktu konsultacyjnego na prowadzenie 1 raz w tygodniu spotkań mityngowych.

Koszty utrzymania Gminnego Punktu Konsultacyjnego:

Na koszty utrzymania punktu złożyły się opłaty za wynajem pomieszczeń, media, utrzymanie czystości, naprawy bieżące. W Punkcie Konsultacyjnym odbywały się posiedzenia Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a w czwartki spotkania grup AA. W każdy wtorek dyżurował terapeuta i odbywały się spotkania grupy wsparcia. Punkt konsultacyjny jest miejscem, w którym mogą spotykać się osoby utrzymujące trzeźwość zarówno na spotkaniach edukacyjno-informacyjnych jak i okolicznościowych.

W Punkcie Konsultacyjnym zostały udostępnione bezpłatne broszury wydane przez Instytut Psychologii Zdrowia na temat:

- wpływu uzależnienia na życie rodzinne, diagnoza problemu i formy pomocy,
- leczenia osób pijących szkodliwie i uzależnionych od alkoholu,
- wzory spożycia alkoholu, picie szkodliwe i uzależnienie,
- zatrzymać i zrozumieć przemoc w rodzinie,
- procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, poradnik dla rodzin osób uzależnionych.

Współpraca z instytucjami powołanymi do terapii uzależnień oraz inne formy zwiększające skuteczność prewencji, leczenia i profilaktyki:

W Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Bielsku-Białej do leczenia zarejestrowano z pełną dokumentacją medyczną 24 osoby uzależnione i 13 osób współuzależnionych – z terenu naszej gminy. Łącznie 37 osób. Osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej dofinansowano pobyt na 10 –ciu wyjazdowych sesjach terapeutycznych.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży:

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dofinansowano w Gimnazjum „Turniej Piłki Stołowej – Piłkarzyki CUP”, Szkole Podstawowej Nr 1 piknik rodzinny „Tydzień z Rodziną”.

Gmina Kozy po raz kolejny włączyła się w Ogólnopolską Kampanię Edukacyjną „Zachowaj Trzeźwy Umysł” kupując pakiet materiałów do przeprowadzenia działań profilaktycznych w szkołach. Uczniowie szkół wzięli udział w konkursach organizowanych w ramach kampanii. Wyróżnienia i nagrody przyznane przez organizatorów kampanii zostały wręczone uczniom szkół.

12-osobowa grupa uczniów wyjechała na 10-dniowe, profilaktyczne kolonie letnie do miejscowości nadmorskiej – Puck.

W 2017 roku korzystano z ulotek i broszur profilaktycznych zakupionych w latach poprzednich.

W Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej jest prowadzona gablota informacyjno-edukacyjna związana z tematyką uzależnień. Ulotki, broszurki, informatory, plakaty są dostępne publicznie. Na stronie internetowej www.gops.kozy.pl, można znaleźć bieżące informacje związane z w/w problematyką.

Szkolenia i konferencje:

Członkowie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyli w szkoleniu na temat „Zasady funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zmian w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi”. Zaproszono również na szkolenie właścicieli punktów sprzedaży alkoholu, zapoznając ich z obecnie obowiązującą podstawą prawną i zmianami w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Uczestnicy szkolenia otrzymali pakiety broszur i plakaty w ramach udziału w kampanii społecznej „Masz Wpływ - Wybierz Marzenia nie Ryzyko” przeprowadzonej w ramach realizacji zadań Narodowego Programu Zdrowia.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach:

Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach działa na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi a także na podstawie uchwały Rady Gminy w Kozach i Zarządzeń Wójta Gminy Kozy.

Komisja w roku 2017 pracowała w pełnym, 4 osobowym składzie, jak również w dwóch zespołach:

Zespół prowadzący rozmowy merytoryczno-interwencyjne z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie spotkał się 12 razy. Pracował w 3 osobowym składzie. Rozpoczynał procedurę na wniosek rodzin osób nadmiernie pijących alkohol, jak również na wniosek instytucji (np. GOPS, Policja, Prokuratura).

Zadaniem zespołu było motywowanie do utrzymania trzeźwości i zobowiązanie do podejmowania terapii. Zespół udzielał: porad i pomocy osobom zapraszającym przez Komisję, jak również osobom dobrowolnie zgłaszającym się, w tym również osobom współuzależnionym. Przedstawiciele Komisji udzielali pełnych informacji o możliwościach uzyskania pomocy na szczeblu lokalnym, powiatowym, ogólnopolskim od instytucji publicznych i organizacji pozarządowych. W 2017 roku do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 11 wniosków zawierających prośby o interwencję, w związku z nadużywaniem alkoholu przez osoby. 3 wnioski wpłynęły od rodzin, 6 – z Komisariatu Policji w Kobiernicach i 2 z OPPA w Bielsku-Białej. Prowadzono również postępowania dotyczące wniosków złożonych w latach poprzednich.

- a. zlecono przeprowadzenie 5 wywiadów środowiskowych.
- b. skierowano 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej o zobowiązanie do leczenia odwykowego oraz 5 wniosków na badania biegłego psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
- c. umorzono 11 spraw (utrzymywanie abstynencji, wycofanie wniosku przez rodzinę, zmiana miejsca zamieszkania, zgon).
- d. na rozmowy zapraszano także członków rodzin osób nadmiernie pijących.

Zespół ds. Kontroli Placówek Sprzedający Alkohol w 2017 r. nie przeprowadził kontroli.

W 2017 r. cały skład Komisji spotkał się na 6 posiedzeniach, na których omawiano i rozpatrywano zagadnienia dotyczące:

- 1) realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w bieżącym roku,
- 2) przygotowania do zatwierdzenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz preliminarza wydatków na 2018 r.,
- 3) przygotowanie sprawozdania z działalności Komisji oraz jej zespołów za rok poprzedni,
- 4) zaopiniowano działania związane z wypoczynkiem letnim dzieci,
- 5) dokonano analizy wniosków na dofinansowanie działań związanych z profilaktyką alkoholową, otrzymanych ze szkół i innych instytucji, które zwróciły się z prośbą o pomoc finansową na organizowanie różnego rodzaju imprez,
- 6) na bieżąco analizowano i wydawano opinie do składanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu,
- 7) opiniowano wnioski do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego,
- 8) omawiano sprawy bieżące związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

W swej działalności Komisja współpracowała z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, w zakresie rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie związanego z nadużywaniem alkoholu. W sprawie osób objętych oddziaływaniem, Komisja była w stałym kontakcie z terapeutą uzależnień i psychologiem. Monitorowała i analizowała działania podejmowane przez osoby objęte postępowaniem. Komisja współpracowała również z Sądem Rejonowym, Prokuraturą, Kuratorami Sądowymi i Policją.

Podsumowanie i wnioski:

Cele zawarte w programie na rok 2017 zostały osiągnięte przez:

1/ prowadzenie całorocznej pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w Placówce Wsparcia Dziennego w Kozach;

- 2/ kontynuację zorganizowanego wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin zagrożonych;
- 3/ podnoszenie świadomości dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie zagrożeń związanych ze spożyciem alkoholu oraz promowanie zdrowego stylu życia poprzez realizację przedsięwzięć profilaktycznych, spotkania z rodzicami, włączanie się w kampanie ogólnopolskie, dystrybucję ulotek i broszur profilaktycznych;
- 4/ prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, informacyjno-edukacyjnego w Punkcie Konsultacyjnym dla mieszkańców Gminy Kozy;
- 5/ współpracę Komisji z instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 6/ systematyczną pracę wielu podmiotów z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin;
- 7/ współdziałanie służb pracujących na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2018 roku należy:

1. Kontynuować w placówkach oświatowych zadania realizowane w 2017 roku z zakresu profilaktyki uniwersalnej.
2. Prowadzić edukację społeczną w różnych formach z zakresu problematyki alkoholowej (używanie, nadużywanie, konsekwencje prawne, leczenie i rehabilitacja).
3. Osoby pijące nadmiernie, szkodliwie i uzależnione skutecznie motywować do podjęcia profesjonalnej terapii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 roku był realizowany przez: Urząd Gminy Kozy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach, Placówkę Wsparcia Dziennego w Kozach. Koszty finansowe realizowanych zadań określa sprawozdanie budżetowe Gminy Kozy w rozdziale 85154.

Sprawozdanie przygotowała:
Podinspektor GOPS Kozy
Małgorzata Leżańska

Raport z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2017

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783 ze zm.)

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016 - 2017 był przyjęty Uchwałą Nr XII/91/2015 Rady Gminy Kozy z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozy na lata 2016- 2017 i został zrealizowany zgodnie z założeniami. Wskaźniki efektywności programu zostały osiągnięte.

W ramach programu zostały wsparte inicjatywy w zakresie profilaktyki pierwszorzędowej, adresowanej w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców, realizowane głównie przez szkoły.

W Szkole Podstawowej Nr 1 tradycyjnie już zorganizowano przedsięwzięcia profilaktyczne: *„Tydzień Promocji Zdrowia”*. Przedsięwzięcie to miały na celu uświadomienie uczniom jak dbać o zdrowie i jakie mogą być konsekwencje wynikające z lekceważenia zagrożeń. Rodzice uczniów klas IV, V i VI uczestniczyli w wykładzie profilaktycznym *„Substancje psychoaktywne, rynek internetowy”*. Uczniowie klas VI byli słuchaczami wykładu *„Zagrożenia z użytkowaniem Internetu”*.

W trzech oddziałach klas I-III został zrealizowany program profilaktyczny *„Spójrz inaczej”* wg scenariuszy A. Kołodziejczyka. W programie uczestniczyło około 74 uczniów. Rodzice uczniów SP nr 1 wzięli udział w 6 godzinnych warsztatach *„Szkoła dla Rodzica”*.

W Szkole Podstawowej Nr 2 dofinansowano organizację przedsięwzięć profilaktycznych: *„Mistrzostwo Szkoły w szachach”*, *„Piknik rodzinny”*, *„ Rajd szkolny”*. Celem przedsięwzięć było wdrażanie uczniów do aktywnego spędzania wolnego czasu, integracja zespołów klasowych, nawiązywanie przyjaźni, zaangażowanie rodziców w życie szkoły.

Uczniowie klas I-III wzięli udział w 2-godzinnych warsztatach psychologicznych, zorganizowanych dla każdej z klas z zakresu kształtowania umiejętności społecznych pod hasłem *„Magicznie o emocjach”*- warsztaty dotyczące radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Uczniowie klas IV-VII wzięli udział warsztatach *„Poszukuję, szukam, rozwiążuję”*- zajęcia uczyły komunikacji, wyznaczania celów, rozwiązywania konfliktów i kształtowania własnej tożsamości.

Szkoła przygotowała nauczycieli do prowadzenia programu profilaktycznego *„Program Domowych Detektywów”*. Do realizacji programu zamówiono pakiet materiałów edukacyjnych dla uczniów, nauczycieli i liderów.

W Gimnazjum uczniowie klas pierwszych, drugich i trzecich uczestniczyli: w zajęciach warsztatowych *„Cyberprzemoc – zapobieganie przemocy wyrządzonej za pośrednictwem Internetu i sieci telefonicznej”* oraz *„Środki odurzające, dopalacze”*. Do rodziców uczniów została skierowana prelekcja psychologiczna *„Problemy okresu dojrzewania”* W spotkaniu edukacyjnym, z lekarzem specjalistą pulmonologiem, z zakresu przeciwdziałania nikotynizmowi pod hasłem *„Skutki palenia papierosów i wpływ nikotyny na organizm człowieka”* udział wzięli uczniowie klas drugich i trzecich.

W wymiarze 30-godzinnym została zrealizowana *„Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”*, której celem było wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, nauka lepszego porozumiewania się z dziećmi, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń. Grupa liczyła 12 rodziców. Systematycznie uczęszczało 6 rodziców.

Przeprowadzono „Program Profilaktyki Antyalkoholowej”, którego celem było ochrona uczniów przed rozpoczęciem picia alkoholu, dostarczenie wiedzy na temat skutków picia alkoholu i jego wpływ na organizm człowieka.

Dofinansowano organizację przedsięwzięć profilaktycznych adresowanych do młodzieży takich jak: „8 Bill - Turniej Bilardowy”, „Wycieczkę grupy socjoterapeutycznej”, „Rajd na Hrobaczą Łąkę”.

W Liceum Ogólnokształcącym oddziaływaniami z zakresu zapobiegania narkomanii objęto zarówno rodziców jak i uczniów. Zajęcia w postaci warsztatów, spotkań informacyjno-szkoleniowych m.in.: prowadzili przedstawiciele Fundacji „Nadzieja” specjalizującej się w terapii uzależnień młodzieży. Temat spotkań z rodzicami to: „Co mogę zrobić jako Rodzic, aby uchronić dziecko przed niewłaściwym korzystaniem z mediów”.

Przeszkolono również Radę Pedagogiczną LO – temat zajęć to „Jak rozmawiać z dzieckiem” – nauczyciele zostali zapoznani z metodami pracy z uczniem, które pomogą im w osiągnięciu założonych celów wychowawczych i dydaktycznych.

Warsztaty skierowane do uczniów obejmowały zagadnienia: „Uzależnienia behawioralne”, „Co może pomóc? Komunikacja w relacjach rówieśniczych. Emocje.”, „Narkotyki. Codziennosc czy fakt, któremu możemy zapobiec. Trening asertywności”, „Współczesne zagrożenia”.

Uczniowie wzięli również udział w zajęciach warsztatowych „Kształtowanie właściwych relacji rodzinnych” z zakresu ukształtowania właściwych relacji rodzinnych i uczuciowych w celu niwelowania niewłaściwych zachowań społecznych oraz warsztatach integracyjnych na temat „Budowanie właściwych relacji w grupie”.

Działania edukacyjno-informacyjne realizowane przez placówki oświatowe w stosunku do dzieci, młodzieży i rodziców miały na celu minimalizację czynników ryzyka a zwiększanie efektywności czynników chroniących.

Dofinansowano zakup materiałów biurowych do realizacji przedsięwzięć profilaktycznych. Dostarczano ulotki, plakaty, broszury, które były rozdawane podczas zajęć.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej można zapoznać się z informacjami związanymi z możliwościami leczenia uzależnień.

Cały rok dostępne są bezpłatne ulotki informujące o leczeniu, pomocy psychologiczno – prawnej oraz ulotki edukacyjne.

Pracownicy socjalni posiadają przygotowanie merytoryczne w zakresie rozwiązywania problemów narkomani, służą radą, pomocą, dysponują adresami placówek leczniczych, zapewniają pomoc socjalną.

Specjaliści zatrudnieni w Punkcie Konsultacyjnych oraz członkowie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach, w miarę potrzeb udzielali poradnictwa związanego z leczeniem.

W 2015 roku została przeprowadzona diagnoza i opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2017. Z diagnozy wynikało, iż problem narkomanii w Gminie Kozy ma tendencje wzrostowe. Program w latach 2016-2017 jest realizowany w obszarach: profilaktyka; leczenie, rehabilitacja i ograniczanie szkód zdrowotnych; badania i monitoring. W 2017 roku działania głównie skupiały się na profilaktyce i ograniczaniu szkód zdrowotnych przez poradnictwo. Leczenie uzależnionych od środków psychoaktywnych jest dobrowolne, odbywa się w ośrodkach specjalistycznych i trudno jest prowadzić statystyki związane z leczeniem i rehabilitacją.

Mieszkańcy gminy Kozy mogli i nadal mogą korzystać z bezpłatnego poradnictwa psychologiczno-prawno-informacyjnego w przypadku zagrożenia rodziny problemem narkomanii.

Koszt realizacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2017 roku wynosił 18 000,00 zł.

Wnioski:

1. Kontynuować profilaktykę uniwersalną z uwzględnieniem czynników ryzyka i czynników chroniących, wykorzystując system rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia oraz wprowadzając te Programy do realizacji, w szczególności, w placówkach oświatowych.
2. Podnosić wiedzę społeczności lokalnej związaną ze środkami psychoaktywnymi, poprzez dystrybucję ulotek, plakatów, działania skierowane do rodziców, uczniów, nauczycieli.
3. Informować o możliwościach leczenia i rehabilitacji.
4. Prowadzić monitoring zjawiska narkomanii w gminie Kozy i przygotować diagnozę do opracowania Programu Przeciwdziałania Narkomanii na kolejne lata.

Sprawozdanie przygotowała:
Podinspektor GOPS Kozy
Małgorzata Leżańska

Projekt „Powiat bielski – Partnerstwo, Integracja, Aktywizacja” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Od stycznia 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach kontynuował realizację projektu „Powiat bielski – Partnerstwo, Integracja, Aktywizacja”. Liderem projektu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej, natomiast Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach był jednym z partnerów projektu. Projekt realizowano w partnerstwie wraz z 8 innymi gminami powiatu bielskiego.

Do edycji 2017 projektu przystąpiło **10 uczestników**, w tym 9 kobiet i 1 mężczyzna. Celem projektu było zniwelowanie przyczyn wykluczenia społecznego i jednocześnie zwiększenie poziomu integracji społeczno-zawodowej. Aby to osiągnąć, uczestnicy mieli zaoferowany szereg szkoleń, warsztatów i kursów zawodowych. Beneficjenci projektu wzięli udział w zajęciach: treningu motywacyjnym, treningu umiejętności społecznych, akademii poszukiwania pracy i przedsiębiorczości. Uczestnicy mieli także zapewnione indywidualne spotkania z doradcą zawodowym, który dokonał rozeznania odnośnie preferencji i możliwości zawodowych uczestników, proponując dla nich określone kursy i staże zawodowe. Uczestnicy wzięli także udział w szkoleniu informatycznym ECDL Moduł E-Obywatel, dzięki czemu rozwinęli swoje umiejętności w obszarze obsługi komputera i Internetu, szczególnie pod kątem poszukiwania zatrudnienia. Szkolenie kończyło się egzaminem, dającym kwalifikacje i europejski certyfikat umiejętności komputerowych. Wszyscy uczestnicy zdali egzamin.

Następnie 3 uczestniczki przystąpiły do kursu zawodowego „Opiekun osób starszych, niepełnosprawnych i dzieci”. 1 osoba podjęła kurs „Kadry, płace, ZUS”, a 1 osoba „Szkolenie informatyczne Excel”.

W ramach projektu uczestnicy mieli możliwość odbycia stażu zawodowego, w minimalnym wymiarze 3 miesięcy. **Staż podjęło 8 uczestników projektu**. Miały one miejsce w :

- Przedszkole w Kozach (asystent nauczyciela przedszkola – 2 osoby, pomoc kuchenna – 1 osoba),
- Niepubliczne Przedszkole Akademia Malucha w Kozach (asystent nauczyciela przedszkola - 1 osoba),
- Spółdzielnia Socjalna „Kino Marzenie” w Kozach (pracownik końcowego etapu produkcji 1 osoba),
- Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Kozach (pracownik administracyjno-biurowy – 1 osoba)
- Beskid-Bud Paweł Wiercigroch w Bestwieniu (pracownik administracyjno-biurowy – 1 osoba)

- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Ludziom Starszym „Aid” w Kozach (opiekun w domu pomocy społecznej – 1 osoba)

W ciągu trwania edycji 2017 projektu **7 osób podjęło pracę**: 1 na umowę – zlecenie, 1 na umowę o pracę w wymiarze ½ etatu, 5 na umowę o pracę w wymiarze pełny etat.

W ciągu trwania projektu miały miejsce także **działania środowiskowe** we współpracy z innymi partnerami projektu. Uczestniczki i uczestnicy projektu mieli możliwość wyjazdu do Kręgielni w Galerii Stera w Bielsku-Białej, zwiedzanie Zamku w Pszczynie oraz Ogrodów Kapias w Goczałkowicach.

Sprawozdanie przygotowała:
Specjalista Pracy Socjalnej GOPS Kozy
Dorota Sablik

Załącznik nr 6

Projekt „Kino Marzenie – Twoje marzenie o pracy stanie się realne” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w roku 2017 kontynuował realizację projektu „Kino Marzenie – Twoje marzenie o pracy stanie się realne”. Liderem projektu jest Spółdzielnia Socjalna Kino Marzenie, natomiast Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach oraz Urząd Gminy w Kozach są partnerami projektu. Projekt realizowany jest w okresie od maja 2016 roku do września 2018 roku.

W toku prowadzonej rekrutacji zakwalifikowano do projektu kolejne **30 osób** (w tym 29 osób niepełnosprawnych) - 18 mężczyzn i 12 kobiet. Celem projektu jest zwiększenie poziomu integracji społeczno-zawodowej. W ramach projektu uczestnicy skorzystali z indywidualnego wsparcia psychologicznego oraz z profesjonalnego doradztwa zawodowego. Dla każdego z uczestników projektu został opracowany indywidualny plan działania, w którym znalazły się proponowane społeczne i zawodowe formy wsparcia. Beneficjentom projektu zostały zaoferowane szkolenia i warsztaty. Były to: trening motywacyjny, trening umiejętności społecznych, trening kreowania wizerunku oraz trening przełamywania barier dyskryminacyjnych. W trakcie zajęć obecny był opiekun, który w razie potrzeb pomagał osobom niepełnosprawnym. Poprzez udział w w/w szkoleniach, u większości uczestników wzrosła motywacja i chęci do działania, nastąpiło zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, kreowania swojego wizerunku, zarządzania czasem. W ramach projektu **10 osób** rozpoczęło program indywidualnego zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej przy Spółdzielni Socjalnej „Kino Marzenie” w Kozach. Uczestnicy pracują przy warsztacie końcowego etapu produkcji lub w warsztacie porządkowym.

Z kolei 22 osoby zrekrutowane do projektu w I edycji (rok 2016) kończyły swój udział w roku 2017. Z tych uczestników 6 osób podjęło pracę, a 4 osoby ukończyły kurs zawodowy palacz c.o.

Sprawozdanie przygotowała:
Specjalista Pracy Socjalnej GOPS Kozy
Dorota Sablik

Załącznik nr 7

**Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym**

W roku 2017 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach we współpracy ze Śląskim Bankiem Żywności w Chorzowie realizował **Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 – Podprogram 2016 i Podprogram 2017**. W ramach Podprogramu 2016 odbiorcami żywności były **154 osoby**, a w ramach Podprogramu 2017 – **138 osób**. Najbardziej potrzebujący mieszkańcy Gminy Kozy mogli skorzystać ze wsparcia w postaci żywności wydawanej w formie paczek. Pomocą zostały objęte osoby, których dochód w rodzinie nie przekraczał 200% kryterium ustawowego, tj. 1028,00 zł na osobę w rodzinie i 1268,00 zł na osobę samotnie gospodarującą. W ramach POPŻ w roku 2017 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach wydał osobom potrzebującym łącznie **7566,58 kg** żywności w naturze, na co składało się 18 rodzajów artykułów spożywczych, m.in. ryż biały, mleko UHT, koncentrat pomidorowy, ser podpuszczkowy dojrzewający, cukier biały, olej rzepakowy, herbatniki maślane, fasola biała, filet z makreli w oleju i inne.

Oprócz żywności w Podprogramie 2017 beneficjenci mogli uczestniczyć w bezpłatnych warsztatach prowadzonych przez trenera ze Śląskiego Banku Żywności. Zajęcia miały miejsce w miesiącu grudniu 2017 roku w tutejszym Ośrodku Pomocy Społecznej. Dotyczyły one tematyki niemarnowania żywności w okresie świątecznym, zagadnień dietetycznych oraz składników odżywczych w produktach żywnościowych.

Sprawozdanie przygotowała:
Specjalista Pracy Socjalnej GOPS Kozy
Dorota Sablik